

Nyolcvan éves az aradi telefon

(Folytatás az 1-ső oldalról.)

emeletes ház volt Rózsa elektrotechnikai műhelye, amely egyúttal első aradi előfizetői helye is volt (ide futott be az egyvezetékes telefondrót, amely éppen megfelelt a szám szerint tíz telefonbélnek.) A telefon „központ” kezelésére Rózsa egy nőt alkalmazott.

A központ 1890-ig működött és tekintettel a telefon nagyobb arányú fejlődésére, a posta átvette.

Ezzel az intézkedéssel új korszak kezdődött az aradi telefonhálózat történetében. A házak telejére hamarosan felkerültek az új huzalok és a több mint száz huzal most már zavartalanul szolgálta az új, hat-száz előfizetőre készült központot. Ebbe a központban később bekapcsolták a vidéket is, ami a hegylákkal indult meg.

Meg kell még említeni egy másik fontos eseményről is, amelyben városunk kétszázötven utasú színpadot játszott. Mint tudjuk, a Pusztás Állami Telefonhíradó központjának bevétele, mert a híreknek ki-vül hangversenyeket, opera és más különböző előadásokat közvetített. Hosszu évekig csak Pesten volt használatban, majd felmerült az a terv, hogy a vidéket, esetleg a külföldet is kapcsolják a közvetítésbe.

Ez az első kísérlet Aradon történt hatvan évvel ezelőtt, azaz 1897 február 2-án este 11 órakor. A kísérlet „studio” a színház irodájában volt, ahol keresztül-kasul drótok vezettek sok hallgatókhoz. Az első vidékre közvetített műsor Andre Ghe-mier opera részlete volt, amit fonográftrófonon közvetítettek. Majd ezután az Operaházal kapcsolattal össze, ahol telefonon át a Páros cipő-betöltő hallgattak „...az utána felzúduló tapsal együtt... akár ott let-tünk volna az operában...”

Ezután következett az aradiak adása is, ami egy zeneszámból állt, majd Nyárai Antal színész a: „Dal az ördögös masináról” című verset szavalta.

Ez volt a világon a „beszélő ü-ságnak” első műsora, amit város-on kívül közvetítettek és amit joggal lehet a rádió közvetítés „ősének” nevezni.

Ez a telefon-hálózat pontosan negyven évig szolgálta Arad váro-sát és 1937-ben kicserélték az el-avult telefon berendezést, mert már megjött az új telefoncsoda: az auto-mata.

A régi készülékeket leszerelték. Az egymunkahelyes multiplex váltót gondosan becsomagolták és Mor-gának amerikai múzeumába szállí-tották. Arról viszont hallani sem akart az amerikai társaság, hogy egy készüléket az aradi múzeumnak is hagyjon. Ellenben napokig hord-ták a kocsi az öszetört alkatrésze-ket, de olyan is volt, amely még ép-ségben maradt a Marosba dobták, mert a parancs az volt, hogy nyoma se maradjon. Ez sikerült is...

Most, hogy 80 éves évfordulója-hoz érkezett az aradi telefon, illő, hogy megemlékezzünk az utókról, a híradási technika új irányának kü-szöbén, mert nincs kizárva, hogy mire eljövünk az aradi telefon száz-éves évfordulóját, már a holddal is felvehetjük a kapcsolatot.

Sirbut István

A téli idényre készülnek Vladimirescu község műkedvelői

Vladimirescu község kulturális életét a nyári időszakban lánghullás jelle-mezte. A kultúrthoz mozdító-ke-színhatáron tartott keskenyfilm-es előadások a mezőgazdasági er-de-ményekkel foglalkozó vasárnapi be-számoló, a községi könyvtár tevé-kenysége, néhány vendégszereplő színigvites előadása, felolvasással egybekötött táncmulatságok és is-me-reterterjesztő előadások képezték a művelődési munka magvát. Sokkal többre nem is futotta az időről olyan időszakban, amikor a mezőgazdasá-gi munka melletti elvégzésének fel-adatát költötték le a község mező-gazdasági dolgozóit. Az őszi idény beköszöntével azonban megéle-nült a kulturális élet egy új, hat-száz előfizetőre készült központot.

A kultúrthoz vezetője, a község munkaközössége: tanítók, tanárok, az állami gazdaság dolgozói, a nép-tanács aktivistái megértik, hogy a művelődési élet egyik lendítő ereje a község gazdasági fejlődésének.

A tanítók, tanárok nem csupán a gyermekek és az ifjúság művészi te-vekenységét támogatják, de példa-mutató módon maguk is megjelen-nek a színpadon mint előadók, éne-kesek, színdarabok szereplői.

A művelődési élet emelkedő voná-lát tisztán tükrözi a községi könyv-tár. Ez a rendezett, gondosan veze-tett intézmény, melyet szívesen ke-resnek fel a község felnőttek és gyer-mekei lakói, Stancu Lucrăția könyv-tárossal irányítása alatt nagy nép-szerűségre tevékenykedik.

Az állam milliókat költ könyve-ke, könyvtárakra, ott azonban, ahol közömbösen, lélekellenül végzik a könyvtári munkát, ahol barátságtalan, elhanyagolt, hideg he-lyiség fogadja a könyvtárlátogatót, ott a könyvtár nem töltheti be fon-tos hivatását. Vladimirescu község-ben fényes ablakú, frissen mo-sott, vasalt függönyök, időszerű szemléltető agitációs eszközök, a rend és tisztaság kellemes benyo-mása fogadja a könyvtárba érkezőt. Pedig nagy forgalmat bonyolítanak le itt. Délelőttöként az iskolák ta-nulóinak számára vetített képekkel illusztrált meseórákat tartanak, a felnőtteket pedig könyvjutalom-ságok-kal szoktatják a könyvtárlátogatá-s-ra.

Megérkezéseimkor három Rishtu állja körül a könyvtárossal asztalát. Ketten most vannak itt először. Cuzman Ioan harmadik elemista,

keskeny, barna kis arcán boldog mosollyal nyúl a könyvek után, az-tán kezére pillant és meglepődve mondja:

— Tetszik tudni, ez tintafolt az ujjamon, nem víz! Le a víz, de a könyveket otthon papírba csomagolom.

Olteanu Iosif, okosarcu szép fiúcs-ka, nagy füles sapkával a fején vár, amíg rákerül a sor. Aztán megér-dezi a könyvtárossal:

— Tessék mondani, mikor lesz megint meseóra?

Ösztálytársa, Ardelean Ioan, mi-közben a Vizek leánya című mese-könyvet lapozgat, sietve válaszol:

— Amikor a tanító elvtársnak ideje lesz rá.

Megtudom a gyermekektől, hogy tanítójuk, Ion Creanga Az emberi butaság meséje című írást mon-dotta el. A mese nagyon tetszett, sokat nevettek. Nehezen várják a legközelebbi meseórát.

A könyvtár ötven kötetnyi könyv-vel rendelkezik. Ez a könyvtárállomány azonban a fokozódó érdeklődésre való tekintettel már kevésnek bizo-nyult, ezért a rajoni könyvtár ál-landóan frissíti, bővíti könyvudon-ság-küldeményével a meglevő könyv-állományt. A könyvtár munkáját hat házifőnökök segítik, melynek vezetői az elmúlt héten is 46 új jelentkező-vel bővítették olvasóik táborát.

Az egyik asztalon most érkezt a német- és magyar könyvek halmozódni. A német klasszikusok, vala-mint a világirodalom gyönygsze-meinek németnyelvű kiadásai, Schil-ler, Thomas Mann művei mellett Dickens, Dumas, Cervantes, Anatole France írásait olvashatják a német-ajku dolgozók.

A kultúrthoz munkája szorosan összekapcsolódik az iskolák munká-jával. Az elmúlt napokban az isko-lás gyermekek mutattak be műsoros előadást. Nica Ioan és Violeta, Ga-lea Petru, Cirjea Horea szavaltak

a VI. és VII. osztály táncosportja népi táncszámokkal szerepelt. A jól sikerült előadás jóvedelmét az isko-la felszerelésének kiegészítésére fo-rdították. A román nyelvű prózá szin-játszó csoport Bogdan Ecaterina ta-nítónő irányításával rendszeresen megtartja próbáit a kultúrthozban. Az együttes tevékenység és szorgal-mas tagjai Negrei Gheorghe, Bibea Gheorghe, Lupşa Romulus, Panda Ana, Todinca Ileana és Marioara,

Tatar Dominica és más fiatalok mezőgazdasági és gyári dolgozók két szovjet szerző darabját tanulják. Az egyik vídám, szórakoztató színdarab, címe: Csitilány a mi utcánkban és V. Karbovszkaja: Megcsaltak című humoros, fordulatokban bővelkedő jelenete. Az újonnan átszervezett kultúrscsoport előadása íránt a köz-ségben már eddig is nagy érdeklő-dés nyilvánul meg. A műsort össze-állításnak csak az a hibája, hogy egyik színdarab sem foglalkozik a mezőgazdaság szövetkeztetésének kérdésével, holott a kultúrthozban bőven találhatók ilyen természetű színdarabok is. Bogdan Ecaterina elvtársnőnek úgy kell az előadások műsoranyagát összeállítania, hogy a vídám jelenetek mellé iktasson be egy-egy olyan jelenetet, mely a talu dolgozóit érdekli időszerű kérdést, a szövetkeztetés kérdését tárgyalja sikerült irodalmi feldolgozásban.

Ezen a téren jó példát mutat a német kultúrscsoport. Maria Haydl „Frauentreue” (Asszony-szárk) cí-mű vídám színdarabját tűzték mű-sorukra. A színdarab, mely eredetileg az ország szászok lakta vidé-ken játszódik, teljesen áttért a vladimiresculi viszonyokra. A darab arról szól, hogy a kollektívában dolgozó asszonyok igyekeznek meg-győzni a városban alkalmazott fér-jüket, hogy legyenek be ok is a kollektív gazdaságba. s mivel ezt szép szóval nem bírják elérni, szö-vegeznek a férjek ellen. Asszony-szárkjaikot kezdenek. Nem késtetnek emmielőtt az utra, nem mossák ki a munkaruhát, nem csomagolnak a városbaindulóknak. Mulatságos bo-nyodalmak után a kollektív gazda-ság mérnökeinek hatásos közbele-pése az asszonyok elérik céljukat. Igaz, hogy nem a szárkja miatt győznek, hanem azért, mert a kollektív gazdaság eredményei meggyőzik férjüket a szocialista mezőgazdaság felsőbbrendűségéről.

A német iskola tanítói műsoros ünnepséget készítettek elő. A három városi című színdarabot -játsszák. Az előadás érdekessége, hogy a sze-replők egytől-egyik a tanító kar tagjai közül kerülnek ki. A kultúr-thozban német színjátszó ifjai közül élenjáró Dörner Anna, Heiberger Erzsébet, Ardelean Anna, Dumele Ferenc, Wieser Ferenc, Wess Anna és Siebe János ipari tanulók és kollektivisták.

Kiveszik részüket a kulturmunká-ból Crisan Doina tanárnő, aki az énekkarban énekel, Wess Anna és Klein Erzsébet tanítónők, akik szí-vesen és odaadón foglalkoznak az ifjúsággal. Bogdan Ioan tanító, Dit-finger Miklós tanár és mások arra törekednek, hogy minél gazdagabb legyen a téli idényben a kultúrtho-n műsora. Pretz Ferenc iskola-igazgató mai tárgy színdarabokat ír és a kollektív gazdaság műkedve-loinek betanításával foglalkozik.

A kultúrthoz igazgatójának si-került a község értelmiségi dolgo-zóit bevonni a kulturmunkába és kapcsolatot teremteni a lakosság széles rétegeivel. Ha megtartják ezt a lendületet a téli időszakban, sok hasznos előadással és színvonalas művelési műsorral örvendeztetik meg a község dolgozóit.

F. A.

A heti sportmüsoron

ezuttal csak labdarugó mérkőzések szerepelnek. Tekintve, hogy a textil-gyári labdarugók idegenben játsza-nak, a B) osztályos bajnokság pedig végetért, Aradon csak C) osztályos mérkőzést, valamint tartományi baj-nokl meccset játszanak, ezenkívül pedig kupamérkőzést kerül lejátszá-s-ra. A program a következő:

Elutazott a Fl. Rosie UTA csapata

A Fl. Rosie UTA labdarugó csa-pata csütörtök délután a December 30 stadionban edzőmérkőzéssel ké-szült fel a vasárnapi bukaresti talál-kozóra, amelynek keretében a Bu-karesti Locomotivával mérkőzik. Az aradi csapat egy-egy félidőt játszott az UVA (AMTE), illetve a Fl. Ro-sie November 7 ellen és a gyenge-játék keretében előbb egy, majd két

gólt szerzett. A gólokat Jurca, ille-tve Mercea (2) lőtték. A textilgyá-riak péntek délután utaztak el a fő-városba és alighanem a következő összetételi csapattal állnak ki a mérkőzésre:

Coman — Szűcs, Dusan, Farmatt — Kapds, Seres — Jurca, Mercea, Bahucz II, Pecsovszky, Marin Mar-cel.

Néhány sorban

Tekintve, hogy a Hadsereg Köz-ponti Háza labdarugó csapata no-venber 27-én a Dortmundi Borussia ellen mérkőzik az európai bajnok-csapatok tornája keretében, a baj-nokságban soron következő város-vásárhelyi Energia—Hadsereg Köz-ponti Háza mérkőzést december 12-re halasztották el.

A hét végén a török kosárlabda válogatott csapat szerepel Bukares-tben, ahol a román válogatottal mér-i össze erejét.

Barátságos mérkőzés Keretében Hamburgban Nyugat-Németország 1:0 arányban legyőzte Svédország válogatott labdarugó csapatát.

A krakkói női sakk világ bajnoki zónamérkőzés keretében Maria Teo-dorescu legyőzte Áltirichter német bajnoknőt.

A téli idény folyamán megrendezik az RNK nemzetközi sibajnokságát, amelyet február 28. és március 3. kö-zött tartanak meg Poiana Stalinon.

A két filmjel

DÓZSA GYÖRGY: november 25-ig: DON QUIJOTE (szovjet film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Dé-lelőtt 10 és 12 órakor: HALHATAT-LAN MELODIAK.

N. BALCESCU: november 24-ig: FELREJÁRO SALAMON (román film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 ó-ra-kor. Délelőtt 11 órakor matiné.

HERBAK JÁNOS: november 23-án: UBOL EGYÜTT Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

I. L. CARAGIALE: november 25-ig: UTCAI SZERENAD. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Délelőtt 11 ó-ra-kor matiné.

IFJUSÁGI MOZI: November 21—24-ig: délelőtt 11 ó-ra-kor: ARGENTINATOL—MEXIKOIG. 3, 5, 7 és 9 órakor ALI BABA ES A 40 RABLO.

SOLIDARITATEA (Gál): novem-ber 24-ig: SZEGÉNY SZERELME-SEK KRÓNIKÁJA (olasz film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

DECEMBER 30 (üzemi filmszin-

ház): november 23—24-én: AZ A-MOK HAJÓJA. (német film). Elő-adások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

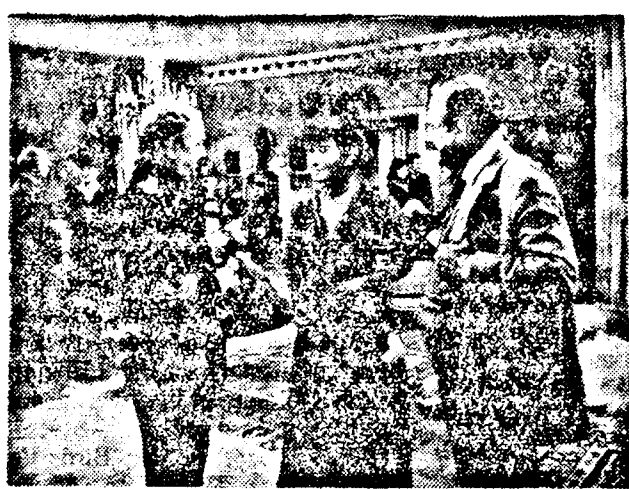
TEBA (üzemi filmszínház): no-venber 23-án: GÁNCSEKOLKI LOVAG (olasz film), 3.30, 5.30 és 8.30-tól. Délelben 12 órakor matiné. Vasárnap, november 24-én délelben 12 és délután 3 órakor GÁNCSEKOLKI LOVAG. Este 6 órakor ESO-UTAN KÖPÖNYEG (operett). Elő-adja a TEBA-gyár művelődési cso-portja. Jegyek elővételben a mozi pénztáránál. Este 9 órakor ismét filmvetítés.

ILIE PINTILIE (Mosóczi telep): november 30—31-én: THERESE RA-QUIN (francia—olasz film). Elő-adások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

MAXIM GORKIJ (Mikolaka): no-venber 24-ig: A VASUTAS (olasz film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 ó-ra-kor.

PROGRESUL (Ujarad): novem-ber 24-ig: MA EJEL MINDEN VE-GET ER (csehszlovák film).

Új román filmalkotás

Megfilmesítették Petru Dumitriu Csallád ékszerész című regényét. Képünkön: a film egyik mozzanata.

Holland grafikai kiállítás az Aradi Múzeumban

megkülönböztetése csak a XVII-ik században kezdődik, az életöröm költőjével, Rubens-szel és a fény va-rázslójával, Rembrandt-tal, a kiál-lítás mindkét iskolát magában fog-lalja.

Az az út, amely a XV-ik század-ból, Hugo van der Goes és Jan van Eyck bibliai jellegű kompozícióitól, melyekben a németalföldi művészet elvált a gotikus stílustól és naiv, de erőteljes természetesség irányá-ban fejlődik, Hendrick Goltzius vi-lágias, realista felfogásu arcképeibez vezet, a XVI-ik század végén, rend-kívül gyors fejlődést jelent más északi országok művészetével szem-ben. Átérve Luther vallási reform-jára, a holland és flamand nép kény-telen volt hosszadalmas harcot foly-tatni a spanyol inkvizíció által rá-erőszakolt katolicizmussal szemben. Ugyanakkor elkeseredett ellenállást fejtett ki a feudális abszolutizmus ellen, melyet a spanyol grandok hó-dító seregei testesítettek meg. A né-metalföldi művészet a nemzeti füg-gelenségért és gondolat szabadság-ért vívott küzdelem légkörében fej-lődött ki és ez magyarázza meg ko-rai realista érettségét.

Az arckép mellett, mely az emberi egyéniséget testi és lelki jellemzés-

sel fejezi ki, az életkép ragadta meg leginkább a holland művészek képzeletét. A mindennapi élet apró mozzanatait a helyi légkörnek meg-felelően ábrázolva, a zsánerképek a valóság minden oldalát feltárják előttünk. A XVI-ik században jelen-nek meg a következő században már tulynomó többségben uralki a festészetet, a valóságra törekvő té-mák és ábrázolások legváltozatosabb bőségével. Hendrick Avercamp epika naturizmussal ábrázolt korcsolyá-zókat egy betagyott tavon, vagy hallal megrakott hálóval bibelődő halászokat; Nikolaus Maes egy fő-kötőjét igazgató öregasszonyt raj-zol; Cornelis Dusart egy festő mű-helyébe, Cornelis Troost egy csarda kertjébe vezet be, Adriaen van Os-tade a paraszti golyójátékát, Van der Heyden a tűzoltók gyakorlatait mutatja be. Az egyszerű emberek vi-lága ez, a köznapi tevékenységek és események kifejezése.

A természet szeretete és a leíró készség vette meg alapját a táj-képfestészetnek. A hollandok terem-tették meg elsőként a realista táj-képet, melyben a földrajzi jellegez-tességek való hűség ábrázolá-sal párosul. Ez az enyhén lírai han-gulat puhább teszi a szorosan fel-

épített, erőteljes természeti formá-kat. Jakob van Ruisdael egy vízi-malom nyugodt, fatuasias partjához vezető el a nézőt, Simon de Vlieger a deris tenger pihentető látványát nyújtja, Jan van der Heyden pedig Amsterdamban és Delft pompás látke-pét nyitja meg előttünk.

A témák és művészi kifejezés-módok fejlődésén kívül, a kiállítás be-pillantást nyújt a technika kibonta-kozás, az egymást követő módszerek fokozatos bővülésébe is. Így jelenik meg kezdetben a ceruza, a szén, a pasztell (színes kréta), majd később a toll, a „lavi” (hígított tus) és az angol vörös (vöröses barna kréta) technikája. Van Eyck és Pieter Brueghel finom, aprólékos vonala-zókat, mely részletes megfigyelésre váll, a holland rajzművészet fej-lődés Rembrandt lényegességre tö-rekvő tökéletes vonalvezetéséhez, majd Rubens érzéki, erőteljes rajzai-hoz vezet.

A kiállítás gyűjteményes jellege, mely túlhaladja egyetlen évszázad vagy egyetlen iskola kereteit, bő-séges és változatos képet nyújtja a németalföldi grafika. A realista törekvések kihangsúlyozása igazolja a művészet kedvelő közönség nagy érdeklődését. Bepillantást nyerhet itt a néző a műhelytitkokba, követ-heti a vázlatlól a végleges kom-pozicióig vezető utat, megláthatja a mű vázát, még mielőtt azt a színek csillogó köntöse behorították volna.

Viorica Marica

Vásároljunk az Állami Gazdaságok Árucserájában

(Barilla és a Liszt Ferenc utca sarkán) ahol a következő termékek kaphatók:

Mindenféle zöldség, szin, turó, sajt stb. nemű, rizs, borsó, lencse, Kitűnő zamatu barackai, bab stb. Baromfi, hal, teremiai és új moldvai Tejtermékek: tejfel, tej, borok és pálinkák.

A filharmonia

szombafesti hangversenye

Az Aradi Állami Filharmonia szimfonikus zenekara szombaton, november 23-án este 8 órakor tartja VIII. szimfonikus hangversenyt. Mű-soron: Dvorák b-moll gordokaver-senye, Valentin Gheorghiu: II. d-moll szimfonia (Aradon először). Vezé-nyel: Boboc Nicolae. Közreműködik Radu Aldulescu, az RNK érdemes művésze, állami díjas.

A TARTOMANYI MUZEUM tör-ténelmi osztály: a régészeti, az 1848/49-es Forradalmi Múzeum, va-lamint a képtár román és magyar osztálya megtekinthető vasárnap, kedden és pénteken d. e. 10—13-ig, d. u. 16—19 óra között.

A G. DIMITROV GYÁR ALKALMAZ lakatosokat, villa, mos hegesztőket, esztergályosokat és kovácsokat

Az érdekeltek naponta 7-15 óra között jelentkezzenek a gyár 1. számú bejáratánál (személyzeti osztály)

IMSZ szervezeteink életéből

Egy év mérlege

A szécsányi kollektív gazdaságban nagyszámú ifjú dolgozik. Többségük tagja az IMSz alapszervezetnek. A pártalapszervezet és az IMSz szervezeti bizottságának irányításával az ifjak tulnyomó része példamutatóan dolgozik a kollektív gazdaságban. Közülük sokan élmunkások. Ezenkívül az IMSz szervezeti életéből is tevékenyen kivesszük részüket.

Az elmúlt napokban megtartott beszámoló és vezetőválasztó közgyűlésen az IMSz alapszervezet tagjai egy évi munkájuk eredményét mérlegették. Ez alkalommal kitüntették azokat a nagyszámú eredményeket, amelyeket az IMSz alapszervezet tagjai egy évi munkájuk során elérték. Ugyanakkor felszínre kerültek azok a hibák, amelyek az IMSz alapszervezet bizottsága és az IMSz tagok tevékenységében megnyilvánultak.

A beszámolóban kitűnt, hogy a mezei brigádokban dolgozó IMSz tagok nagymértékben hozzájárultak a terméseredmények eléréséhez. Arsi Vasile és Filip Ioan az 1. illetve a 4. számú mezei brigád csoportfőnökei rendszeresen mozgósították az ifjakat a munkában való részvételre. Az ifjak tulnyomó része, élen az IMSz tagokkal, megértette a mezei munkálatok idejében történő elvégzésének fontosságát. Anghel Pavel IMSz tag például november 1-ig 345 munkanapereget teljesített.

De nem sokkal maradt hátra a többi IMSz tag sem. Ardelean Ioan 832, Filip Ioan 322, Vasi Liviu 325, Iovi Iosif 303, Neagu Gheorghe pedig 300 munkanapereget teljesített. Még számos IMSz tagot említhetünk, mint Bugariu Anat, Stanic Victor és másokat, akik nemcsak abban tunktek ki, hogy sok munkanapereget teljesítettek, hanem igyekeztek jöminőségű munkát is végezni. Ez a minőségű munka meghozta a várt eredményeket is. Ebben az évben a szécsányi kollektívisták átlagosan 1500 kiló búzát, 1750 kiló árpat, 8000 kiló kukoripát, 1600 kiló borsót takarítottak be hektáronként.

Egyes IMSz tagok azonban nem igyekeztek teljes mértékben kivenni részüket a mezei munkálatokból. Ezek közé sorolható Forog Persida, aki mindössze 19 munkanapereget teljesített ebben az évben. Vagy itt van például Munteanu Teodor, Kovács János és Anghel Lucretia, akik igen kis mértékben vettek ki részüket a különböző mezei munkákból. Az újonnan megválasztott IMSz bizottságra hárul a feladat, hogy a jövőben minden ifjút mozgósítsanak a munkában való részvételre.

A jelentésből kitűnik az is, hogy az IMSz szervezet tagjai jelentős mértékben hozzájárultak a mezőgazdaság szövetkeztetéséhez. A párttagok és a néptanács képviselői kelet együtt mintegy 14 IMSz tag rendszeresen politikai-szervező munkát végeztek a község lakosai körében és többéves sikerrel bevonnak a mezőgazdaság szocialista egységeibe. Szécsány község jelenleg 94 szövetkeztetés van, amelyekből 23 család van meg, mely egyenlően gazdálkodik. Az IMSz szervezet tagjainak továbbra is arra kell törekedniük, hogy eredményesen járuljanak hozzá a község teljes szövetkeztetéséhez.

Három hét alatt:

Több mint 1100 családdal, közel 3000 hektár földdel gyarapodnak a szocialista egységek rajonunkban

Rajonunkban a kollektív gazdaságok és mezőgazdasági társulások taglétszáma és termőföld területe egyre bővül, egyre gyarapszik.

Mind több egyenlően gazdálkodó dolgozó paraszt követi rajonunkban is pártunk helyes útmutatását, mert a mezőgazdasági szocialista szektora kiemelkedő eredményei láttán meggyőződtek, hogy a jómód megteremtésének egyedül célravezető útja: a közös gazdálkodás, a szocialista alapokon nyugvó nagyüzemi gépesített mezőgazdaság.

Eppen ezért érkeznek napról-napra újabb és újabb kérvények a közös gazdálkodásba való belépés céljából. Rajonunkban az utóbbi három hét folyamán több mint 1100 egyenlően gazdálkodó dolgozó parasztcsalád,

Az aradi

„Tóth Árpád” Irodalmi kör Serestély Béla költő, a kör vezetőségi tagja, valamint az RNK írószövetsége rendes tagja „Az élet a diadal” című verseskötete megjelenése és az ezzel egybeeső költői munkássága 50 esztendő évfordulójára alkalommal 1957. évi november 24-én, vasárnap délután 17 órai kezdettel a „Varga Katalin” termelőszövetkezet kulturálisában, (volt Merti klub.) Eminescu utca 28.

ünnepi szerzői est

rendez, amelyre a költői tisztelőit, valamint az irodalom-barátokat meghívja a kör vezetősége.

niük, hogy eredményesen járuljanak hozzá a község teljes szövetkeztetéséhez.

A szécsányi kollektív gazdaság IMSz alapszervezete behatóan foglalkozik az alapszervezet új tagokkal történő bővítésével, valamint az ifjak nevelésének kérdésével is. Az IMSz alapszervezet bizottsága jól meghatározott feladatokat jelölt meg az IMSz tagok számára, akik a munkában kitűnt legtehetősebb ifjakat bevonják az IMSz alapszervezetbe. Ebben az évben ugyanis, mintegy 14 ifjú felvételével erősödött a szécsányi kollektív gazdaság IMSz szervezete. Az IMSz tagokat, amellyel, hogy feladatokat bízunk meg és ellenőrzik miként teljesítik azokat — bevonják az IMSz politikai oktatásba. Az esti tanfolyamon például mintegy 40 IMSz tag vesz részt. Az ifjakkal való foglalkozás eredményeként egyesek elérték a párttagjelöltek színvonalát és kéri felvételüket a munkaszervezet élcsapataiba. Az IMSz alapszervezet eddig három ifjúról adott ajánlást, akik közül már egyet felvettek a párttagjelöltek sorába.

Kétségtelen, hogy a szécsányi kol-

lektív gazdaság IMSz alapszervezete számos eredményt ért el az elmúlt választási óta. De az eredményeiken kívül hibák is voltak. Ez nemcsak egyes ifjak, munka iránti helytelen magatartásában nyilvánult meg, hanem az IMSz alapszervezet bizottságának tevékenységében is. Erről beszélték Cosa Voicu, Radin Liviu, Stanes Nicolae, Lampiu Stefan és más elvtársak. Elmondották, hogy az IMSz alapszervezet bizottságának munkáját csak három elvtárs végezte: a titkár, a szervező és a kulturális felelős. Ily módon több ízben előfordult, hogy az IMSz bizottság többi tagjának tudta nélkül különböző határozatok hoztak.

A felszólalók hangsúlyozták, hogy az újonnan megválasztott IMSz alapszervezet bizottságának nagy figyelmet kell fordítania a kollektív munkára. És tegyük hozzá, hogyha a szécsányi kollektív gazdaság IMSz alapszervezetének bizottsága a létező hibát mielőbb kiküszöböli, akkor bizonyos, hogy a jövőben még sikeresebben teljesíti a reátháruló feladatokat.

Schiff Edező

Két ügyosztály

Százak és százak keresik fel naponta a városi néptanács hatalmas épületét. Minden ügyosztályon nagy a forgalom. Az emberek igyekeznek idejében elintézni hivatalos dolgaikat. Bizalommal keresik fel a városi néptanács két ügyosztályát is, amelyek a dolgozók panaszainak elintézésével foglalkoznak. Az egyik panasziroda, a másik a békéltető bizottság ügyosztálya. Az utóbbi nemrégiben működik, de tevékenysége máris nagy eredményeket mutat.

A reggeli órákban az emberek egymásnak adják a két ügyosztály kiírtát. Ki érdeklődni jön, ki már írásba foglaltat hozza panaszát, vagy sérelmét. Crestescu Maria mindenkit szívesen fogad, barátságosan megmondja mi a teendő, átveszi az iratokat. A másik irodában írógepek kaptognak. Weil Gyula, a panasziroda felelőse, az elintézt ügyeket veti papírra, hogy értesítse a dolgozókat kérdésük elintézéséről. A másik asztalnál Racovita Ioan, a békéltető bizottság titkára végzi szorgalmasan munkáját.

De talán vegyük sorjába. A kimutatások szerint az utóbbi időben esőkéntek a panaszok. November 21-ig mindössze 21 panaszt nyújtottak be az ügyosztályhoz. Nagy részük már el is intézték. Ragadjunk ki néhányat a panaszok közül. Paska Vasile, a CFR fűtőház dolgozója panaszkodik, hogy a November 7 utca 18. számú ház tatarozást használnak kénytelenek az ILLA vállalatától. A panasziroda közbenjárására az ügyet elintézték és még az 1957-es év folyamán elvégzik a javításokat. Klein Miklós 79 éves állampolgár nyug-

mozgalmas az élet a békéltető ügyosztályon, ahol nyolc bizottság működik, amelyek már eddig 26 ülést tartottak és megbékéltet, igazságot szolgáltatottak még mielőtt törvénykezésbe kezdtek volna a felek.

A panasziroda és a békéltető bizottságok jó munkát fejtettek ki. Városunk dolgozói bizalommal fordulnak a néptanácshoz, az államhatalom helyi szervezete, hogy a mindennapi élet ügyesbajos dolgait elintézzék.

G. I.

Megvalósulnak a kollektív szerződés célkitűzései

közösség igyekezett ilyen vonatkozásban is eleget tenni a kollektív szerződésbe foglaltaknak. Nagy vonalakban ezek a feladatok kerültek a kollektív szerződésbe, amelyek megvalósítására a munkások vállalkoztak.

A kollektív szerződés jóváhagyása után azonnal hozzálátott a célkitűzések megvalósításához. Erőteljes műszaki-szervezési intézkedések bevezetését is igérték, amelyek megteremtik a termelési feladatok teljesítéséhez szükséges feltételeket. Igen sokat maguk a munkások javasoltak, mint például a vagonnyal hulladék csökkentését, a tömlőcsérvé bevezetését, amelyet már megvalósítottak. A termelés jó menetét biztosító műszaki-szervezési intézkedések egyenlő kivételével már mind valóra váltak. Így például a villanymotorok varrálan hibáinak elkerülését végett bevezették ezek tervszerű ellenőrzését, karbantartását és javítását. A textilipari kutatóintézet terve szerint hat klasszikus nyújtógépnek semleges zónát létesítettek.

A gyár dolgozói részéről közvetlenül jóváhagyása után fokozódott érdeklődés mutatkozott meg a kollektív szerződés minden célkitűzésének valóra váltásáért, úgy, hogy minden riogedvén vágén, amikor a szerződés

Elnéjaro pedagógusok

Kristóf Ilon, a 3. számú magyar tanteremtő iskola igazgatóját a tanuló, a tanárúrsat egyaránt szeretik. A magyar irodalom órán minden diák szívesen hallgatja, mert alaposan előkészített előadásai érdekessé és leköti a hallgatók figyelmét.

Bányász Anna, a 4. számú iskola kis elemistáinak tanítónőjét szeretik a gyerekek. Ő vezeti be a gyerekeket az elemi tudományok ismeretébe, kedvelte meg velük a betűt, az írást, a sok szép olvasmányt.

ÚJ KÖNYVEK az aradi könyvtárakban

Az Országos könyvtár és a mi könyvtárunk kirakataiban hazai román és magyar szerzők új művei és régebbi irodalmi alkotások új kiadásai jelentek meg. A dolgozók örömmel fogadták Ady Endre két kötetben összegyűjtött verseinek új kiadását. Az Állami Kiadó most jelentette meg Móricz Zsigmond összegyűjtött színműveit szép kiállítású keménykötésű kötetekben. Kaphatók ezenkívül Lukács György Nietzsche és a fasizmus című könyve. A filozófiai tanulmányok, Fjodorov orosz író A köhögék ura című regénye, Lagin a Csallós szigete, Ifj és Petrov: Aranybörze című regénye. Újabb kiadták Szerafimovics Vasarád című híres munkáját. Sokan vásárolták az Állami Kiadónál megjelentetett Operacsin innen és túl című hazai magyar írók gyermeknek szánt írásából összeállított meséskönyvet. Béczási Judit Marika című ifjúsági regényét, Serestély Béla, neves aradi költő Az élet a diadal című verseskötetét, mely 80 éves költői munkásságának legjava természetét tartalmazza.

A kapitalizmus a kultura és a társadalmi haladás elkeseredett ellensége

— Az Izvesztija cikke —

MOSZKVA. (Agerpres).

Az Izvesztija legutóbbi számában között egyik cikkében rámutat arra, miszerint az Egyesült Államok kormánykörü a Föld mesterseges szovjet holdjainak felbocsátásával kapcsolatban olyan néhez helyzetbe kerültek, hogy semmiféle hisztérikus hírvései hadjárat sem mentheti meg őket. Ez alkalommal csöddöt mondtak az amerikai hírvései ócska módszerei, amelyek a lakosság figyelmének elterelését célozták a szocializmus nagy vonzóerőit gyakorló sikereiről.

Az Izvesztija ezután hangsúlyozza, hogy a mesterseges holdak a Szovjetunió hatalmas sikerének kézzel fogható bizonyítékát szolgáltatották. A mesterseges holdak sok amerikai kényszerítették a Szovjetunióról, a szocializmusról alkotott nézetek felülvizsgálására. Ezek az emberek mindenestre kétfelkenni kezdtek mindabban, amit eddig a hivatalos washingtoni körök sugalmaztak nekik.

Most az Egyesült Államok kormánykörü elhatározta propagandájuk átszervezését. Már nem vonják kétségbe a Szovjetunió sikerét, mivel ez teljesen lehetetlenné vált. Az amerikai kormánykörü elismerik tehát a szovjet sikereket, de azonnal rágalmozó módon kezdik magyarázni eme sikerek okait és igyekeznek meggyőzni az amerikaiakat, hogy a szovjet mesterseges holdak felbocsátását nem a nagygazdaság, a kultura és a tudomány általános fejlődése tette lehetővé, hanem éppen ellenkezőleg: az ország élete többi ágának egy helyben topogása, vagy éppen visszajelődése.

Most azonban már nehezebb becsapni az amerikaiakat, — mutat rá az Izvesztija. — Az amerikaiak továbbra is felvetik a kérdést: hogy van az, hogy a szovjet mesterseges holdak a Föld körül keringenek, amerikai testvéreik pedig sehogysem tudják legyőzni a nehézkese törvényeit? Így tehát az oroszoknak van többlepcsős, földrészközi ballisztikai rakétájuk, amit az amerikai hírvései még nemrég is kétségbevonat. Lehetetlen ilyen rakétát gyártani, egy rend-

kívül fejlett ipar és számos, magasképzettségű tudományos dolgozó, mérnök és technikus nélkül.

Hogy vált ez lehetségessé egy olyan országban, amelyet negyven évvel ezelőtt össze sem lehetett mérni az Egyesült Államokkal, a nemzetgazdaság színvonalát illetőleg?

Amikor egy amerikai felteszi azt a kérdést — írja ezután az Izvesztija, — akaratlanul is a szocializmusra, a szovjet állam nagyszámú megvalósításait lehetővé évó új társadalmi rendszerre kezd gondolni. Es még az amerikai imperialisták leggyűlöltabb és legszörnyűbb hírvései sem képesek elrejteti a szocialista rendszer felsőbbrendűségét. Mi több, ez a mindinkább saját alaptalanságát bizonyító propaganda annak a többszörös társadalmi rendnek ingatógását tükrözi, amelyből keletkezett.

Az agyondicsért amerikai kapitalizmus alul maradt a szocializmussal folytatott technikai-tudományos versenyben. Az Egyesült Államok kormánykörüi meg szeretnék győzni az amerikai népet és az egész világot, hogy az agresszív politikája, a képtelen leggyverkezési verseny, a háborús pszichózis felkeltésének és a reakciós obszkurantizmusnak a politikája, nem összehajthatatlan a kulturális haladással. Am a többszörös és elsősorban az amerikai valóság teljesen eloszlatja ezt a legendát. A „több agyut, kevesebb vajat” hillerista jelszót hivatalosan is felváltotta a kapitalista Amerika mindennél ékesszólóbban bizonyítja, hogy a kapitalizmus — háborús politikájával, valamint a dolgozóknak egy csoportnyi dugszagad többszörös javára való kizsákmányolása politikájával — a kultura és a társadalmi haladás elkeseredett ellensége.

Bárhennyre is tombol veszett dühében az amerikai hírvései, mégsem tudja elrejteti eme tényeket a népek elől, nem képes meggyengíteni a szocializmus vonzóerejét, amelynek győzelmét a Föld mesterseges szovjet holdjai jelképezik — fejezi be cikket az Izvesztija.

A Kínai NK küldöttségének találkozója az SzKP KB Elnökségének tagjaival és a Szovjetunió kormányának vezetőjével

MOSZKVA. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

A Kínai NK küldöttsége, amely Mao Ce-tung elnök vezetésével részt vett a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulójának moszkvai ünnepségén, a Kémi Katalin tervben találkozott az SzKP KB Elnökségének tagjaival és a Szovjetunió kormányának vezetőivel, pártaktivistákkal, államférfiakkal, közéleti személyiségekkel, tudósokkal, művészekkel és írókkal.

A találkozó különösen meleg és szíves légkörben folyt le.

Mao Ce Tung levele a Pravdához

MOSZKVA. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

A Pravda november 21-i számában közölte Mao Ce-tung elvtársnak az újsg szerkesztőségéhez intézett levele teljes szövegét.

A Pravda szerkesztőségének

Kedves Elvtársak! Mi, a Kínai Népköztársaság küldöttsége, akik a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulójának ünnepségére érkezünk gyönyörű országukba, itt tartózkodásunk alatt számos levelet és táviratot kaptunk a szovjet állampolgároktól. A leveleken és a táviratokon kívül értékes ajándékokat is juttattak el hozzánk. A szovjet nép a levelek, táviratok és ajándékok által melegen és világosan tolmácsolta legcsinálabb testvéri barátságát és legjobb kívánságait mind a kínai népek, mind a Kínai NK küldöttsége tagjainak és nekem személyesen.

Ugy véljük, hogy a szovjet nép érdekei Kína és a Szovjetunió népei közötti nagyszámú, megdönthetetlen barátság kifejezője. Mivel nekem és társaimnak nehéz lenne minden egyes levélre és táviratra külön válaszolnunk, engedjék meg, hogy lapjukon keresztül a 600 millió kínai nép, a Kínai NK küldöttsége tagjai, valamint a magam ösinte köszönetét tolmácsoljam a szovjet népek és valamennyi szovjet elvtársnak, akik leveleket, táviratokat és ajándékokat küldtek nekünk.

Mao Ce-tung

Moszkva, 1957. november 20.

(r. é.)

Hazaérkezett a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulójának ünnepségei alkalmával Moszkvában járt párt- és kormányküldöttség

IASI. Az Agerpres külön tudósítója jelenti:

Pénteken hajnalban hazatért a Román Munkáspárt és a Román Népköztársaság kormányának küldöttsége, — élén Chivu Stoica elvtárral, az RMP KV Politikai Irodájának tagjával, a Minisztertanács elnökével — mely a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának és a Szovjetunió kormányának meghívására részt vett a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségeken.

Hajnali 5 órakor a küldöttséget hozó különvonat megérkezett Ungheni határállomásra, ahol a román párt- és kormányküldöttséget ünnepélyesen búcsúztatták.

Iasi-ban a küldöttséget hozó különvonatot nagy tömeg fogadta, élükön a helyi hatóságok, a párt-szervezet vezetőivel. Chivu Stoica elvtárs, a küldöttség vezetője rövid beszédet mondott, melyben megköszönte Iasi város lakosainak a meleg fogadtatást. Hangsúlyozta, hogy a román párt- és kormányküldöttségnek alkalma volt személyesen meggyőződni azokról a hatalmas eredményekről, melyeket a szovjet nép a Nagy Októberi Szocialista Forradalom óta eltelt negyven év alatt megvalósított. A román párt- és kormányküldöttség a szovjet nép részéről a legmelegebb testvéri szeretettel hozta magával a román nép számára.

A különvonat innen Bukarest felé folytatta útját.

A Szovjetunió felszerelést szállít a kairói magfizikai laboratóriumnak

LENINGRAD. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

November 21-én Leningrádból elindult Kairó felé a kairói magfizikai Intézet laboratóriuma ipari felszerelésekkel.

A leningrádi műszer-készítők a kairói laboratórium részére tömegspektrométereket készítettek. Ezek a

legújabb szerkezetű műszerek önműködően határozzák meg a gázok, a csepfolyós és szilárd testek vegyi és izotópikus összetételét.

Két leningrádi gyárban több, mint 700 — sav-lakkal szemben ellenálló acél-lemez készült a laboratórium elemei számára.

136 hadihajót építenek a nyugat-német flotta részére

BERLIN. (Agerpres.)

Az ADN hírügynökség közlése szerint Fischer, a bonni honvédelmi minisztérium szóvivője kijelentette, hogy a következő években 136 hadihajót építenek a nyugat-német flotta részére, köztük 12 torpedórombolót, 12 tengeraltájtörőt, negyven torpedónaszád, stb.

Nyugat-Németország az utóbbi hónapokban mind nagyobb számú tengeri egységet helyez át az Északi tengerre és a Balti tengerre — hangsúlyozza az ADN — és ez nyugatlanságot kelt a balti országokban. Nyugat-Németország három Balti-tengeri kikötőjében — Kiel, Flensburg, és Neustadt — jelenleg a nyugat-német tengerészeti flotta fő hajója vesztegel.

A tuniszi kormány meggondolatlan lépése

DAMASZKUSZ. (Agerpres.)

A tuniszi kormány — tiltakozása felül — visszahívta szíriai nagykövét, mivel a szír kormány fogadta Szalah Ben Juszeft, a tuniszi ellenzék egyik vezetőjét.

Bápjelentések szerint a szíriai hivatalos körök meglepte a tuniszi

kormányt az a lépése, amely azt bizonyítja, hogy Tunisz kormánya nem óhajt testvéri kapcsolatokat fenntartani Szíriával. Szíriai körök véleménye szerint a tuniszi kormány ezt az akcióját a tuniszi politikanak a nyugathoz való közeledése váltotta ki.

Budapestre érkezett a Francia Kommunista Párt küldöttsége

BUDAPEST. (Agerpres.)

A Francia Kommunista Párt küldöttsége, Gaston Viens, a párt Központi Bizottsága titkárának vezetésével, november 21-én Budapestre érkezett. A küldöttséget megérkezők Aczél György, Sándor József és Szurdi István, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának tagjai fogadták.

Az Egyesült Államok fémipari dolgozói szakszervezetének kerületi értekezlete

NEW YORK. (Agerpres.)

Az Egyesült Államok fémipari dolgozói szakszervezetének évi kerületi értekezletén tíz pontból álló munkatervet fogadtak el a polgári jogok megvédésére, a munkásellenes törvények ellen.

A terv követeli a hírhedt Taft-Hartley munkásellenes törvény hatálya alá helyezését és rámutat arra, hogy a sztrájk török felhasználása és a munkások megfélemlítése párhuzamosan történik a színesbőrű lakosság üldözésével és demokratikus jogaik lábbal tiprásával, különösen a déli államokban.

Az ENSZ Politikai Bizottsága folytatja Nyugat-Irán, a Biztonsági Tanács pedig Kasmir kérdésének vitáját

NEW YORK. Az Agerpres tudósítója jelenti:

Az ENSZ Politikai Bizottsága november 21-én délután folytatta Nyugat-Irán kérdésének vitáját. Nepál és Bolívia képviselői hangsúlyozták, hogy a Hollandia küldöttje által felhozott indítók, — és pedig Nyugat-Irán és Indonézia többi részének lakossága közötti faji különbség — nem más, mint kísérlet a gyarmati iga fenntartására. A felszólalók kifejezték azt a véleményüket, miszerint már régen elérkezett az ideje, hogy megszüntessék ezt az elavult politikát.

Belgium küldöttje, részleghajlatlanságát fitogtatva, alapjában véve támogatja Nyugat-Iránban a hollandok által való megszállását s ezt „egyedül megoldásnak” tartotta. „Csak ily módon lehetséges Nyugat-Irán lakosságának fejlődése és felvirágoztatása” — hangsúlyozta a belga küldött.

Jugoszlávia és Laosz küldöttjei helyeselték az érdekeltek közötti közvetlen tárgyalásokra vonatkozó javaslatot.

Az ülés során felszólaltak Costa Rica és Új-Zéland küldöttjei is,

akik Hollandia gyarmati akcióját az úgynevezett „civilizációs feladattal” kísérelték meg leleplezni. Ez a civilizációs feladat az Új-Guinea-i lakosság 150 éves gyarmati iga utáni majdnem teljes elmaradottságában nyilvánul meg.

Szasztraomidzso, Indonézia küldöttje meglepetéssel nyilatkozta azzal kapcsolatban, hogy egyetlen felszólaló sem vonhatta kétségbe a holland megszállás gyarmati jellegét és hangsúlyozta, hogy az indonéziai nép folytatta a gyarmati maradványok megszüntetésére irányuló erőfeszítéseit egész Indonézia területén.

★ NEW YORK. Az Agerpres tudósítója jelenti:

Mig az ENSZ Politikai Bizottsága a nyugat-iráni kérdés megvitatásával foglalkozik, ugyanakkor a Biztonsági Tanács csütörtök délutáni ülésének napirendjén Kasmir kérdése szerepelt. A tanács az Egyesült Államok és más államok határozati javaslatát vitatja meg, melyek legutóbbi kudarckor ellenére, India és Pakisztán között úgynevezett köz-

Moszkvába érkezett Egyiptom tájékoztatóügyi minisztere

KAIRO. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

N. A. Mihajlovnak, a Szovjetunió kulturális ügyei miniszterének meghívására Fathy Radvan, Egyiptom tájékoztatóügyi miniszterének vezetésével november 21-én egy TU-104 repülőgépen egyiptomi kulturális küldöttség utazott Moszkvába.

Fathy Radvan a repülőtéren a sajtótudósítók előtt kijelentette: „Látogatásom célja az Egyiptom és a Szovjetunió közötti baráti kapcsolatok megerősítése. A Szovjetunió segítséget nyújtott az agresszió nehéz napjaiban és ezért mindig hálásak leszünk”.

Az egyiptomi küldöttség még aznap megérkezett Moszkvába.

Az Egyesített Atomkutató Intézet Tudományos Tanácsának harmadik ülésszaka

DUBNA. (Moszkva tartomány). Agerpres.

November 20-án nyílt meg Dubnában az Egyesített Atomkutató Intézet Tudományos tanácsának harmadik ülésszaka.

Az ülésen részt vesz a Román Népköztársaság küldöttsége is, Horia Hulubei akadémikus vezetésével. Az ülésszakot D. I. Blohincev tanár, az intézet igazgatója nyitotta meg.

A megnyitó után V. I. Veksler, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának levelező tagja jelentést terjesztett elő a nagy energiák laboratóriumának működéséről.

Kulturális együttműködés a Szovjetunió és a Kínai NK között

MOSZKVA. (Agerpres.)

A TASZSZ közli az 1958. évre szóló szovjet-kínai kulturális együttműködésre vonatkozó tárgyalásokról kiadott közleményt.

A Szovjetunió és a Kínai NK között 1956. július 5-én létrejött kulturális együttműködési egyezmény életbeléptetésére, ez év november 15. és 21. között Moszkvában szovjet-kínai tárgyalások folytak az 1958. évi szovjet kulturális együttműködési tervvel kapcsolatban.

A tárgyalásokon a szovjet küldöttséget N. A. Mihajlov, a Szovjetunió kulturális ügyek minisztere, a Kínai küldöttséget Szen Jan-bín, a Kínai NK kulturális ügyek minisztere képviselte.

Az 1958. évre szóló kulturális

együttműködési terv kidolgozásánál mindkét fél a kulturális csere sokoldalú fejlesztésére és elmélyítésére törekedett. Az 1958. évre szóló terv széleskörű együttműködési intézkedéseket tartalmaz mind a színház, zene, képzőművészet, film, muzeum, könyvtár, sajtó és kiadó, rádió, felsőfokú oktatás, mpind pedig az egészségvédelem terén.

A felek megegyeztek abban, hogy minden eszközzel ösztönzik a hasonló intézmények és szervezetek, valamint a kulturális téren, a közoktatásban és az egészségvédelem terén működők közötti közvetlen kapcsolatokat kihasználást.

A tárgyalások a teljes megértés, barátság és testvéri szívélyesség légkörében folytak le.

Az Egyesített Atomkutató Intézet Tudományos Tanácsának ülésszaka négy napig tart.

Vlagyimir Veksler, szovjet fizikus a november 21-i ülésen tartott beszámolóban a protonoknak 9–10 BEV energiát kölcsönző óriási szinkrotron segítségével eszközölt munkálatairól beszélt. Veksler beszédében kiemelte a fizikai kísérletek módszertana terén végzett új munkálataik eredményeit. Bejelentette, hogy folyamatban van a nukleáris lemezek önműködő kutatására szolgáló készülék megszerkesztése. A munkálatakat Valentin Petuhov tanár, Elly Katz (Románia) és Totiszlav Lebegyev vezeti.

V. Dzelekov, a matematika és fizikai tudományok doktora, a nukleáris kérdésekkel foglalkozó laboratórium munkálatairól terjesztett elő jelentést.

Leopold Infeld tanár (Lengyelország) értékes javaslatokat tett, többek között az intézet tagállamaiból érkező fizikusok kiképzésével kapcsolatban.

A tudományos tanács elfogadta az igazgatóságnak a nukleáris visszahatásokkal foglalkozó laboratórium felállítására vonatkozó javaslatát. A laboratórium igazgatójává V. Fleorovot, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának levelező tagját választották meg.

Az ülésszakon megvitatott V. Fleorovnak egy ionreszcse-gyorsító berendezés felépítésére vonatkozó jelentését.

A francia közvélemény elítéli az algériai háború folytatását

PARIZS. (Agerpres.)

A l'Humanité szerint a Nyugat-Németországból Észak-Afrikába küldött 104 francia katonát az algériai háború folytatását elítélő levelet intézett a Francia Köztársaság elnökéhez.

A levél írói követelik az elnöktől: éljen jogaival és azonnal vessen véget az algériai háborúnak. A katonák

ugyanakkor követelik: részesítsék közkegyelemben Albin Liechty francia hazafit, akit azért vetettek börtönbe, mert nem volt hajlandó katonai szolgálatot teljesíteni Speidel, volt hitlevélbíráló parancsnoksága alatt.

Hasonló tartalmú levelet intézett a Francia Köztársaság elnökéhez a közéleti vezetőségek egyik csoportja is.

Általános sztrájk Triesztben

ROMA. (Agerpres.)

A trieszti vállalatok munkásai november 21-én általános sztrájkot rendeztek a majdnem öt hónapja bér-emelésért harcoló trieszti Cantieri Riuniti del Adriatico hajógyár munkásaival való szolidaritásuk jeléül.

A hajóépítőkkel való szolidaritás jeleként a kereskedők zárva tartották üzleteiket, az iskolákban pedig felüggesztették a tanítást. Ot óra hosszat a villamos- és autobusközlekedés is szünetelt.

A SEATO újabb mesterkedése

MANILLA. (Agerpres.)

Az Associated Press közlése szerint a délkelet-ázsiai szövetség (SEATO) „biztonsági” szakértőinek értekezletét november 27-én tartják meg a Fülöp-szigeteken. A megnyitó beszédet Carlos Garcia, a Fülöp-szigetek köztársasági elnöke tartja.

A SEATO egyik szóvivője, a külsőben álló értekezlet napirendjéről

szólvá kijelentette, hogy a legjelentősebb pont „az aláírási tevékenység elleni küzdelem” megvitatása lesz. Mint ismeretes, a SEATO és a bagdadi egyezmény „aláírási tevékenység elleni küzdelem” ürügye alatt a valóságban az ázsiai földrészen a felszabadító mozgalom elfojtására törekszik.

MacMillan megkísérli elsimitani a Franciaország és angol-amerikai szövetségei között felmerült súlyos ellentéteket

LONDON. (Agerpres.)

MacMillan angol miniszterelnök az angol „Alshah” csütörtök délutáni ülésén, Emrys Hughes laborista képviselő kérdésére válaszolva kijelentette, hogy november 25-én Párizsba utazik, ahol „mindkét kormányt érdeklő kérdésekről” tárgyal majd a francia miniszterelnökkel.

Mint ismeretes, már a Gaillard-kormány első napjaiban felvetődött a találkozó eszméje, ám miután bejelentették, hogy Anglia és Amerika fegyvert szállít Tunisz részére, oly nagy volt Franciaországban a felháborodás az angol szövetségesek ellen, hogy a találkozó eszméjét egy ideig le kellett venni a napirendről.

MacMillan, — amint az az amerikai sajtókommentárokból kitűnik — mégis Párizsba utazik, hogy megkísérlel elsimitani Franciaország és angol-amerikai szövetségei között felmerült súlyos ellentéteket.

Az United Press távirati ügynökség hangsúlyozza, hogy ezek az ellentétek nemcsak a tuniszi angol-amerikai fegyverszállításokkal kap-

csolatban merültek fel, hanem az Egyesült Államoknak és Angliának ama kísérlete miatt, hogy a NATO újraszervezésére vonatkozó tervük megvalósítása által maguk számára biztosítsák az észak-atlanti tömbben a vezető szerepet és Franciaország csak másodrendű szerepet szán nek.

A nyugati fővárosok egyes politikai megfigyelői a hét elején eredménytelenül végződött Dulles-Péneu tárgyalásokból kiindulva, kétségbevonják a francia-angol megbeszélés sikerét. Ugyanakkor hangsúlyozzák, hogy Franciaország rendkívül hátrányos helyzetbe került a tárgyalásokkal illetőleg.

Rádióműsor

November 24. vasárnap.

BUKAREST I.: 6: Román népzene. 6:30: Hírek. 6:40: Szórakoztató zene. 7:30: A hazáért. 8:20: Gyermekszínház. 9:20: Közlemények. 9:50: Zene. 10: Mindenről — mindenkinek. 11: Könyvny zene. 11:30: Lapszemle. 11:45: Népek zenéjéből. 12:30: Operett-musika. 13: Hírek. 13:15: Könyvny zene. 14:30: Aki mer, nyer. 15:15: Zene. 16:30: Falvak naplója. 17:10: Román könnyű zene. 18: Vidám utasok. 18:30: Román népi zene. 19: Hírek. 20:50: Táncczene. 22:30:

Román népi melódiák. 23: Táncczene. 23:52: Hírek.

BUKAREST II.: 14: Hírek. 14:15: Könyvny zene. 14:30: Szól a dal. 15:15: Esztrád-hangverseny. 16: Itt Moszkva beszél! 17:30: Horák. 18: Az Al-ban Muzsika Hete: könnyűzene. 19: Yves Montand énekel. 19:30: Könyvny zene hangfelvétel. 20: Hírek. 20:50: Szatirikus lapok Csehov műveiből. 21:45: Operett-áriák és kettősök. 23:10: Mahler I. szimfóniája. e.ö. adja a new-yorki filharmonikus zenekar, vezényel: Bruno Walter.

A NATO válsága az amerikai sajtó tükrében

NEW YORK. (Agerpres.)

Az amerikai sajtó a NATO-tanács decemberi üléséről kommentálva, beismeri, hogy ez a támadó tömb komoly nehézségekkel küzd.

Walter Lippmann, a New York Herald Tribune politikai megfigyelője „bizalmi válság”-nak minősíti a NATO-keretben előállított helyzetet.

Ez a válság — Lippmann szerint — akkor robbant ki, miután közüldomásra jutottak a Szovjetunió fontos műszaki-tudományos megvalósításai. A válság külsőben — mutat rá az amerikai újságíró — már a „NATO létesítések” felléptetése és azóta csak tovább mélyült, mivel a tömb tagjai között „belső ellentétek” állottak és állanak fenn. Ezek az ellentétek lehetetlenné teszik a tömb tagjainak „a közös állásfoglalást valamennyi fontos nemzetközi kérdésben.”

Lippmann azt ajánlja, hogy csupán európai kérdésekre korlátozzák a NATO illetékességet, majd a következőket írja: „Nézetem szerint — amelyet, mint ismeretes, nem mindenki támogat — a NATO keretén belül fellépő ellentétek, idővel, ha ugyan nem a jövő ében már, eme szervezet széthullásához fognak vezetni. amennyiben a NATO tagállamainak nem sikerül közös politikában megegyezniük. Másszóval kétkedem, hogy a NATO közös politikát lenne képes folytatni Ázsiában és Afrikában” — fejezte be cikkét Walter Lippmann.

Alsonak, a New York Herald

Tribune tudósítójának beszámolója szerint a szovjet mesterséges holdak felbocsátása „politikai szempontból kétségkívül kalasztrófát” jelentett az Egyesült Államok számára, mivel „odrallanul, megdöbbentően és kétségbeonhatatlanul napfényre hozta a tényleges erőviszonyokat.” A mesterséges holdak felbocsátása — hangoztatja Alsop — „megértette velünk és megmutatta az egész világnak tényleges helyzetünket. Mi (az Egyesült Államok. Szerk. megj.) nem hihetünk már „az amerikai vezetés legendájában.” Kétségkívül már senki sem hisz többé ebben...”

Az amerikai monopóliumok sajtója a NATO válságával kapcsolatban mind gyakrabban hangoztatja eme katonai tömb átszervezésének szükségességét. Sajtóközleményekből kitűnik, hogy a NATO tanács decemberi ülésén a következők kerültek amerikai tervek célja: Továbbra is alrendelni a NATO tagállamait az Egyesült Államok támadó céljainak és megfogantatni őket megátolt a jövőt is, hogy a háború kérdésében döntsenek.

Erre mutat rá teljes nyíltsággal Drew Pearson, a Daily Mirror hírmagyarázója. „Dullesnek, Eisenhowernek — hangoztatja Pearson — meg kell győződnie az európai kis országoktól, hogy az angol-szász országoknak (ez bókot jelent Anglia felé. Szerk. megj.) kell fenntartani továbbra is azt a jogot, hogy határozatnak afelett: mikor kell Európában háboruszkodnia és mikor nem.”

Pearson rámutat arra, hogy Dulles külügyminiszter a NATO tanács ülésére küldte a „Nyugat-Európa védelmének teljes összehangolására” vonatkozó tervét. Ezek szerint „Franciaország mondjon le a flótájáról és támaszkodjék az angol és amerikai hajóhadra. Ugyanakkor Anglia nem használja nagy hatósugarú bombavetőit, hanem az amerikai bombavetőket venné igénybe”.

Pearson véleménye szerint az amerikai vezetőknek a NATO tanács jövő ülésszakán könnyű lesz megvalósítani a NATO többi tagjai szuverenitását elrabló terveiket.

A többi amerikai megfigyelő azonban nem ilyen derűlátó. Middleton, az Egyesült Államok hadügyminiszterének, McLeroy-nak azt a nyilatkozatát kommentálva, miszerint az Egyesült Államok külföldön közepes hatósugarú ballisztikai lövedékek számára óhajt támaszpontokat létesíteni, a következőket írja: „Fokozott kell a rakéták használata feletti ellenőrzést. Egy tapasztalt diplomata kijelentése szerint ilyen támaszpontokat csak akkor lehet létesíteni, ha az Egyesült Államok nagymértékben lemond azon jogáról, hogy határozzon eme fegyverek használatáról”.

Middleton szerint a diplomata hozzájárult, hogy az európai népek természetesen nyilvánvalóan felvetik a kérdést, vajon az Egyesült Államoktól való függőségük biztosítja-e számukra a védelmet és igazolja-e a NATO kedvéért hozott áldozataikat?